

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת משה פסל

פ/25/5861

הצעת חוק חיפוש במקום שהוכרז כאזור מועד לפשיעה אלימה (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2025

- מטרה
1. מטרת חוק זה להרחיב את סמכויות החיפוש של גורמי אכיפת החוק בכל הנוגע לחיפוש אחר כלי נשק בלתי חוקיים, על מנת להגביר את יכולת האכיפה והמניעה של שימוש בכלי נשק בלתי חוקי, באמצעות מתן כלים אפקטיביים לאיתור ותפיסה של כלי נשק.
- שמירת סמכות
2. הוראות חוק זה באות להוסיף על סמכויות חיפוש ועבירות בנשק לפי כל דין ולא לגרוע מהן.
- תיקון חוק העונשין
3. בחוק העונשין, התשל"ז-1977¹, בסעיף 144 –
- (1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :
- "(א1) המסליק, מסתיר, או מסייע להסתיר נשק שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים.
- (א2) המסליק או מסתיר נשק שלא כדין במקום המשמש למגורים, במוסד חינוכי או במקום ציבורי, דינו – מאסר עשר שנים.
- (א3) בסעיפים קטנים (א1) ו-(א2), "הסלקה" – לרבות הטמנה, הסוואה או כל פעולה אחרת המיועדת להקשות על גילוי הנשק." ;
- (2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :
- "(ד1) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ד), מקום בו נמצא נשק, רשאי קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה לחייב בגיר המתגורר דרך קבע במקום או המחזיק במקום בקנס של עד 80,000 שקלים חדשים ואשר לא יפחת מ-20,000 שקלים חדשים."

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

תיקון פקודת סדר 4.
הדין הפלילי (מעצר
וחיפוש)

בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969², לפני
סעיף 26 יבוא :

25.ב. (א) מפקד מחוז במשטרת ישראל רשאי,
באישור השר לביטחון לאומי, לאחר שהתייעץ עם
המפקח הכללי של משטרת ישראל, להכריז על
אזור כאזור מועד לפשיעה אלימה, אם שוכנע כי
קיים חשש ממשי לביטחון הציבור באותו אזור,
בשל פעילות הכרוכה בעבירות נשק לפי סעיף 144
לחוק העונשין.

(ב) מפקד המחוז לא יכריז על אזור מועד
כאמור, אלא אם שוכנע, על יסוד מידע שהוצג
לפניו, כי הדבר דרוש לצורך מבצעי, בשל סבירות
גבוהה לביצוע עבירות המסכנות את חייו של אדם,
את שלמות גופו או את ביטחון הציבור.

(ג) הכרזה כאמור תהיה בכתב, לתקופה שלא
תעלה על 60 ימים; השר לביטחון לאומי רשאי,
להאריך את ההכרזה בתקופות נוספות, ובלבד
שהתקופה המצטברת לא תעלה על שישה חודשים.

25.ג. (א) נוסף על האמור בסעיף 25(א) ו-(ב), באזור
שהוכרז כאזור מועד לפשיעה כאמור בסעיף 25ב,
שוטר רשאי, בלא צו חיפוש –
סמכויות חיפוש
מורחבות באזור
מועד לפשיעה
אלימה

(1) לדרוש מכל אדם באזור להזדהות
בפניו;

(2) לערוך חיפוש על גופו של אדם, אם יש
לו חשד סביר שאותו אדם נושא עליו נשק
שלא כדין;

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 284.

(3) לערוך חיפוש ברכב, לרבות במטען הרכב, אם יש לו חשד סביר שמצוי בו נשק שלא כדין;

(4) לערוך חיפוש בכל מקום המצוי בתוך האזור שהוכרז כאמור.

(ב) על חיפוש לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 25(ג) ו-(ד).

(ג) בסעיף זה, "חשד סביר" – לרבות על בסיס מידע מודיעיני או התנהגות חשודה.

דברי הסבר

בחודשים האחרונים פועלים כוחות משטרה, שירות הביטחון הכללי וצבא הגנה לישראל בגזרות השונות לאיתור נשקים המיועדים לארגוני הפשיעה וארגוני הטרור. לאחרונה פורסם על תפיסת מצבור נשק מהגדולים בשנים האחרונות בשתי דירות מסתור בכפר ליד רמאללה במסגרת פעילות משותפת של שוטרי מחוז ש"י ולוחמי פיקוד העורף, הכוללת תפיסה של נשקי M16, אקדח גלוק, רינגו ורובה צלפים, רימון רסס, חומר נפץ ומשדר הפעלה בשלט רחוק, אלפי כדורים וכסף מזומן. תפיסה זו מצטרפת לתפיסות נוספות שבוצעו לאחרונה על ידי גורמי האכיפה. בחודש ינואר האחרון, בפעילות של משטרת באר שבע נתפסו, בדירות מסתור ברחבי הפזורה הבדואית אקדחים ונשקים מסוג M16 לצד מחסניות ותחמושת. לפני כן בחודש דצמבר, בפעילות משולבת של משטרת ישראל ומשמר הגבול נתפסו במחסן במזרח ירושלים אקדח לצד תחמושת וציוד צבאי מזויף, כאשר גם בגזרת יהודה והשומרון פורסם בחודש נובמבר על תפיסה חריגה של נשק כבד הכוללים מטענים, טילים נגד טנקים, מרגמות ורובי צלפים. הצעת חוק זו באה להתמודד עם התגברות השימוש בנשק הבלתי חוקי בישראל, בדגש על הפשיעה האלימה במגזר הערבי. בשנים האחרונות חלה עלייה דרמטית במספר מקרי הרצח באמצעות נשק חם, כאשר בשנת 2024, מתוך 230 נרצחים בחברה הערבית 194 מהם (85%) נרצחו מירי חם, ובשלושת החודשים הראשונים של שנת 2025 עומד מספר הנרצחים בחברה הערבית על יותר מ-50 נרצחים, והדבר מחייב טיפול נחרץ ושורשי בתופעה.

בהצעת החוק מוצע לקבוע עבירה נפרדת של הסלקת נשק אשר תטפל לא רק במחזיקי הנשק עצמם אלא גם במסייעים להם ובמי שיוצרים תשתית להסתרת נשק בלתי חוקי. החמרה מיוחדת נקבעה למקרים של הסלקת נשק במקומות מגורים, במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים, בשל הסיכון המוגבר הנשקף במקומות אלו.

בהקשר זה, מוצע להוסיף לסעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז–1977, סעיף קטן (1ד) לפיו מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ד), מקום בו נמצא נשק, רשאי קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה לחייב בגיר המתגורר דרך קבע במקום או המחזיק במקום בקנס של עד 80,000 שקלים חדשים ואשר לא יפחת מ-20,000 שקלים חדשים. תיקון זה נועד להתמודד עם מצב בו ישנם מספר רב של מחזיקים במקום מסוים, אך אף לא אחד נושא באחריות כמחזיק, מאחר שמערכת אכיפת החוק נמנעת, בשל שיקולים שונים, מהעמדה לדין של כל אחד ואחד מהמחזיקים, ובמקביל מתקשה לבדוד מחזיק רלוונטי מיוחד. בנוסף, הצעת החוק נועדה להעניק בידי משטרת ישראל כלים משמעותיים יותר למאבק בתופעת הנשק הבלתי חוקי, אשר הפכה בשנים האחרונות למכת מדינה, בייחוד במגזר הערבי. הנתונים מצביעים על קשר ישיר בין זמינות כלי נשק בלתי חוקיים לבין העלייה במקרי האלימות והרצח.

במסגרת הצעת החוק, מוצע לתקן את פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969, להעניק לשוטרים סמכויות חיפוש מורחבות באזורים שהוכרזו כ"אזורים מועדים לפשיעה אלימה". באזורים אלו, יוכלו שוטרים לערוך חיפושים על גופם של אנשים וברכבים ללא צורך בצו שופט, בהתקיים חשד סביר להימצאות נשק בלתי חוקי.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת צביקה פוגל ויצחק קרויזר (פ/5698).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח באייר התשפ"ה (26.05.2025)